

Posudek diplomové práce Františka Žáčka

František Přišel do ateliéru figurativního sochařství s jasnou koncepcí své diplomové práce. Už při přijímacím řízení komisi sdělil, že vytvoří pec na pečení chleba a dá ji sochařskou formu. Byl velmi přesvědčivý a komise i já jsme shledali jeho nápad zajímavý a tak byl přijatý. Hned v prvním semestru magisterského studia jsme se dohodli na úkolu, který zadávám ve druhém semestru bakalářům. Vytvořit figuru ve dvoutřetinové velikosti a navrhnout pro ni zajímavou posici. Posici navrhl komplikovanou a dost se s touto sochou pral. Nakonec se mu podařilo celou sochu dokončit, ale odlít do materiálu ji už za celou dobu studia nestihnul. Toto odkládání a nedotahování plánovaných záměrů Františka provází často. V dalším semestru pojal téma figury jinak a vytvořil práci s názvem čakra. Práce se od figury zpracované v jejich realistických formách odklonila k figuře v její energetické formě, tedy k figuře vyjádřené pomocí čaker. Protože jde o nehmotnou, jen velmi těžko popsatelnou formu, byl i výsledek schematický a formálně výtvarný. Dobré bylo, že si to František uvědomil před tím, než začal uvažovat o své diplomové práci. Měl na to čas, protože přerušil na rok studium a potom již na své diplomové práci začal pracovat. Zcela změnil téma a od pece na pečení chleba, kterou plánoval při přijímacím pohovoru na magisterské studium, přešel k figuře. Figuru se rozhodl vytvořit z vrbových prutů. Pruty ale nesplétá klasickým košíkářským způsobem, spíše s nimi tvar modeluje. Figura tak vzniká spontánně, i když základní koncepci posice má určenou. Jinak je to již s myšlenkou. Tu se autor snaží do figury vložit předem a dostává se tak do literárnosti. Naštěstí název i myšlenka sochy je nezávislá na výsledku. Název je možné změnit a autorova myšlenka není pro diváka důležitá, je-li socha dobrá. Na proutěné soše mě zajímá, jak právě taková forma ovlivní obsah. Tento postup mi připomíná práci Kurta Gebauera, který ovšem pracoval již s tímto konceptem. Jednoduché téma – většinou ženská figura – a nesočařský materiál a tedy i nesočařský způsob a postup práce. Sochy takto vzniklé, mám na mysli například jeho vycpávané sochy, jsou tvarem realistické a hmotou a detaily zdůrazňují právě to, že o realismus a ilusi vůbec nejde. Podobný náboj cítím i u sochy Františka Žáčka. Sochu z proutků nezpracovává úhledným a řemeslným košíkářským postupem ale ohýbá svazky prutů, svazuje je a skládá na sebe tak, že působí jako chaotická houština ztvarovaná do sedící mužské postavy. To, že nepoužil koncepčně i technologicky náročný košíkářský postup vypovídá dost o autorovy, jeho tématu i soše. Přes všechny názvy, které František zkoušel, jde podle mého názoru hlavně o autoportrét. Není to nic neobvyklého, že se autor promítá do svých soch i tam kde to nechce. Nevadí mi, když socha nebude mít název. Nevadí mi, ani když dostane názvů několik, nebo je bude měnit. Myslím, že v tomto případě to není důležité. Důležité naopak bude její umístění, které sochu nebo spíše její ideu dotvoří. Jinak bude socha působit na stromě, kam ji autor plánuje umístit a jinak v galerii. Tam může být sama sebou, nebo může dokumentovat svoje exteriérové umístění. Tuto část má autor otevřenou a je jen na něm jak ji využije a vlastně jak si ji užije. Byl bych rád, kdyby to otevřelo Františkovi cestu pro jeho další tvorbu i cestu k sobě samému. Práci hodnotím stupněm.....

Michal Gabriel